

REFERAT Handicaprådet 2022-2025 d. 08-08-2023

Mødedato Tirsdag d. 08. august 2023 kl. 13:00

Mødested Mødelokale 318, Brønderslev Rådhus

Indholdsfortegnelse

Fraværende.....	3
Bemærkninger/ændringer til dagsordenen.....	4
Høring af Sundhedsaftalen 2024-2027.....	5
Børnesagsbarometret 2023.....	8
Tilslutning til Solsikkeprogrammet.....	10
Orientering om proces på det specialiserede område.....	11
Fremtidig anvendelse af Stenumgård.....	13
Centrale udmeldinger om punktskrifts- og tegnsprogsindsatser.....	15
Nyt fra Midtbyråd.....	18
Nyt fra Lokal- og regional arbejdsmarkedsråd.....	19
Eventuelt.....	20
Godkendelse af beslutningsprotokol.....	21

Punkt 1: Fraværende

00.22.04-P35-29-21

Resume

Sagsforløb: HAR

Sagsfremstilling

Fraværende.

Personale

Ingen.

Beslutning

Runa Friis Hansen var fraværende

Punkt 2: Bemærkninger/ændringer til dagsordenen

00.22.04-P35-29-21

Resume

Sagsforløb: HAR

Sagsfremstilling

Bemærkninger/ændringer til dagsordenen.

Personale

Ingen.

Beslutning

Ingen bemærkninger

Runa Friis Hansen var fraværende

Punkt 3: Høring af Sundhedsaftalen 2024-2027

29.30.08-K04-1-23

Resume

Sagsforløb: DIR/HAR/ÆR/SHS/BS/BE/ÆO/ØK

I hver valgperiode skal der udarbejdes en sundhedsaftale mellem kommuner og region, som overordnet set fastsætter rammer og målsætninger for samarbejdet mellem parterne indenfor sundhedsområdet. Sundhedssamarbejdsudvalget har udarbejdet en høringsversion af ny nordjysk Sundhedsaftale 2024-2027, som hermed sendes i høring.

Den nye sundhedsaftale er en politisk aftale, som via en vision, bærende principper og 3 pejlemærker med politiske målsætninger sætter retningen for samarbejdet på sundhedsområdet. De konkrete indsatser, der skal til for at udmønte sundhedsaftalen, er ikke fastlagt i sundhedsaftalen men vil blive udviklet i løbet af sundhedsaftaleperioden.

På baggrund af høringsvarene vil Sundhedsaftalen blive tilpasset og fremsendes til endelig godkendelse i kommunerne og regionen i november-december 2023. Den nye sundhedsaftale træder i kraft 1. januar 2024.

Økonomiudvalget skal afgive eventuelle bemærkninger til høringsversionen af Sundhedsaftale 2024-2027.

Konsulent Line Enevoldsen deltager i mødet.

Sagsfremstilling

Baggrund

I henhold til sundhedsloven skal der i hver valgperiode indgås en regionalt dækkende sundhedsaftale mellem kommunerne og regionen. Sundhedsaftalen udarbejdes af Sundhedssamarbejdsudvalget, som består af politiske repræsentanter for regionen, kommunerne samt Praktiserende Lægers Organisation. Almen praksis er ikke en direkte aftalepart, men er en vigtig aktør i forbindelse med udarbejdelse og implementering af sundhedsaftalen.

Sundhedsaftalen er en politisk aftale, der dækker hele Nordjylland og fastsætter rammer og målsætninger for samarbejdet mellem parterne indenfor sundhedsområdet. Den nationale vejledning for sundhedsaftaler fastlægger, at formålet med sundhedsaftalen er at bidrage til sammenhæng og koordinering af de forløb, der går på tværs af regioner, kommuner og almen praksis med fokus på kvalitet, effekt og patienttilfredshed. Målet er, at den enkelte borger tilbydes en indsats af høj og ensartet kvalitet på tværs af regionen, uanset antallet af kontakter eller karakteren af den indsats, der er behov for.

Sundhedssamarbejdsudvalget har udarbejdet den fremsendte høringsversion af sundhedsaftalen. Høringsversionen er bl.a. blevet til på baggrund af input fra et tværsektorielt politisk møde, Sundhedspolitisk Samling, den 22. november 2022, samt input fra Sundhedsklyngerne. Derudover har Patientinddragelsesudvalget bidraget med input, og kommunalt har sundhedsaftalen været behandlet politisk i Sundhedspolitisk Dialogforum.

Høringsversionens indhold

Visionen i høringsversionen lyder, at ”Nordjyderne bliver sundere og tager medansvar for egen sundhed med hjælp fra et sammenhængende sundhedsvæsen.”. Der skal arbejdes henimod visionen gennem 3 politiske pejlemærker opstillet i sundhedsaftalen:

- Et tilgængeligt og sammenhængende sundhedsvæsen: Pejlemærket handler om at skabe et sundhedsvæsen præget af nærhed, tilgængelighed og sammenhæng. Pejlemærket har særligt fokus på den ældre medicinske patient,

borgere med kronisk sygdom samt borgere med svære psykiske lidelser (dvs. de målgrupper, som sundhedsklyngernes arbejde ligeledes skal fokusere på jf. bekendtgørelse).

- Øget mental sundhed og trivsel: Pejlemærket handler om at øge den mentale trivsel og behandle psykisk sygdom med særlig fokus på børn og unge. I pejlemærket fremhæves den nordjyske tilgængelighedsanalyse samt den nationale 10-årsplan for psykiatri og mental sundhed som tiltag, der skal arbejdes videre med.
- Styrket forebyggelse: Pejlemærket handler om at styrke forebyggelsesarbejdet i kommunerne og på hospitalerne, bl.a. ved brug af differentierede tilbud, digitale løsninger/velfærdsteknologi og fokus på borgerens egenmestring og sundhedskompetence.

Under hvert pejlemærke er opstillet politiske målsætninger, som sundhedsaftalearbejdet skal medvirke til at indfri.

I arbejdet med at indfri den kommende sundhedsaftale er der i sundhedsaftalen derudover opstillet 4 bærende principper, som er den fælles grundforståelse parterne samarbejder ud fra. Det drejer sig om:

- Mest mulig sundhed for de fælles ressourcer: Et samlet sundhedsvæsen er nødt til at håndtere opgaverne grundlæggende anderledes for at håndtere flere borgere uden flere medarbejdere. I fællesskab skal ressourcerne benyttes bedst muligt og med en fair balance i samarbejdet.
- Digitale løsninger og velfærdsteknologi: En øget brug af digitale løsninger og datadeling skal medvirke til at skabe et mere tilgængeligt, fleksibelt og effektivt sundhedsvæsen.
- Sammen med borgerne sikrer vi gode forløb: Borgernes ønsker og kompetencer skal sættes i spil i det enkelte patientforløb og i udviklingen af sundhedsvæsenet. Og samtidig skal sundhedsvæsenet være tydelige om, hvem der har "stafetten" ved sektorovergange.
- Øget lighed i sundhed: De enkelte sundhedsindsatser og patientforløb skal kunne tilpasses den enkelte borger. Borgerne skal behandles forskelligt for at fremme lighed i sundhed.

Det er vigtigt at bemærke, at den nye sundhedsaftale er en politisk aftale, som sætter retningen for samarbejdet på sundhedsområdet men ikke på forhånd opstiller konkrete indsatser, der skal udmønte sundhedsaftalen. Disse konkrete indsatser vil blive udviklet i løbet af sundhedsaftaleperioden i Sundhedsklyngerne i et samarbejde mellem parterne. Dette giver fleksibilitet i løbet af aftaleperioden, mere lokalt ejerskab og friere rammer.

Den politiske organisering omkring sundhedsaftalen, som ligeledes beskrives i sundhedsaftalen, er i vid udstrækning fastlagt fra national side i kraft af Sundhedssamarbejdsudvalget og Sundhedsklyngerne. Dette suppleres med et årligt tværsektorielt politisk

mødeforum, Sundhedspolitisk Samling.

Videre proces frem mod godkendelse af ny sundhedsaftale

Høringsversionen af sundhedsaftalen er sendt i høring blandt en række interessenter på sundhedsområdet udover kommunerne og regionen. På baggrund af høringssvarene vil Sundhedsaftalen i september-oktober 2023 blive tilpasset af Sundhedssamarbejdsudvalget og fremsendes til endelig godkendelse i kommunerne og regionen i november-december 2023. Den nye Sundhedsaftale træder i kraft 1. januar 2024.

Fagforvaltningen for Sundhed og Velfærd foreslår, at Økonomiudvalget afgiver eventuelle bemærkninger til høringsversionen af Sundhedsaftale 2024-2027.

Personale

Ingen.

Beslutning

Handicaprådet ligger stor vægt på plejemærket tilgængeligt og med særlig fokus på sikre tilgængelighed for borger med fysiske og psykiske handicap.

Handicaprådet så gerne at borgere med handicap indgår i Sundhedsaftalen med en større vægtning.

DH har allerede inspirationsmateriale som man kan anvende.

Handicaprådet ønsker at Brønderslev Kommunes repræsentanter i Sundhedsklynge Nord inddrager Handicaprådet når Sundhedsaftalen skal udmøntes og der skal prioriteres i indsatserne.

Runa Friis Hansen var fraværende

Bilag

Høring af Sundhedsaftale 2024-2027 i Nordjylland

Punkt 4: Børnesagsbarometret 2023

27.27.00-G01-5-23

Resume

Sagsforløb: HAR/BS/BE/BY

På vegne af Social-, Bolig og Ældreministeriet har Ankestyrelsen siden 2019 gennemført en årlig vurdering af den juridiske kvalitet i kommunernes sagsbehandling via Børnesagsbarometret.

Hver kommune deltager hvert tredje år i undersøgelsen, og Brønderslev Kommune deltager i 2023.

Ankestyrelsen beder de deltagende kommuner om at behandle Børnesagsbarometrets resultater på et møde i kommunalbestyrelsen.

Børne- og Familiechefen deltager under punktet.

Sagsfremstilling

Ankestyrelsen har den 27. juni offentliggjort Børnesagsbarometret for 2023. Cirka en tredjedel af landets kommuner indgår hvert år i undersøgelsen, det vil sige, at alle kommuner deltager i undersøgelsen hvert tredje år.

Børnesagsbarometret er en juridisk undersøgelse af kommunernes sagsbehandling på området udsatte børn- og ungeområde.

Stikprøven i Brønderslev Kommune, der danner baggrund for undersøgelsen, er så lille, at resultatet ikke kan generaliseres ud til de øvrige sager i kommunen, men alene sige noget om den juridiske kvalitet og lovmedholdeligheden i de udtrukne sager - 14 i alt.

Undersøgelsen forholder sig ikke til den socialfaglige kvalitet.

I år belyser undersøgelsen kommunernes overholdelse af udvalgte centrale lovkrav indenfor fire temaer, der stemmer overens med Social-, Bolig- og Ældreministeriets fire pejlemærker for god kvalitet i sagsbehandlingen:

- Faglig udredning
- Inddragelse
- Valg af relevant indsats
- opfølgning

Udover de fire pejlemærker er der et tema omkring underretninger.

I år er undersøgelsen baseret på 765 sager fordelt på 37 kommuner. Brønderslev Kommune indgår i Børnesagsbarometret 2023 med 14 sager fra henholdsvis Familieafdelingen og UngeCentret. Undersøgelsen er vedlagt som bilag.

Børnesagsbarometret 2023

Brønderslev Kommune deltager med 14 sager - 9 fra Familieafdelingen og 5 fra UngeCentret. sagerne er fordelt på anbringelsessager og sager, hvor der var truffet afgørelse om familiebehandling. Sagerne skulle have et afgørelsestidspunkt i perioden 1. januar til 31. december 2021.

Tabel med kort opsamling på resultaterne fra Brønderslev Kommune, sammenholdt med gennemsnittet for de deltagende kommuner findes i bilag 2.

På baggrund af de ændrede regler i forbindelse med Barnets Lov vil der blive udarbejdet et nyt koncept for Børnesagsbarometret gældende fremadrettet.

Perspektiver i forhold til resultaterne.

Brønderslev Kommune placerer sig bedre end gennemsnittet for de deltagende kommuner fx i forhold til udarbejdelse af børnefaglige undersøgelser og inddragelse af forældrenes perspektiver i den børnefaglige undersøgelse.

Brønderslev Kommune placerer sig lavere end gennemsnittet for de deltagende kommuner fx i forhold til inddragelse af barnet eller den unge som led i den børnefaglige undersøgelse samt i forhold til opfølgning på foranstaltninger.

Ankestyrelsen konstaterer, at Brønderslev Kommune:

- håndterer 24-timers vurderingen af underretninger efter lovgivningen, og at der iværksættes foranstaltninger, når der er behov for det.
- træffer beslutning om indsats til barnet eller den unge efter en begrundet stillingtagen på baggrund af den børnefaglige undersøgelse
- udarbejder handleplaner med mål for indsatserne.

Ankestyrelsens undersøgelse peger på udviklingspotentialer:

- fokusering på tidspunkt for aktivitet, som begrundet afgørelse om børnefaglig undersøgelse med henblik på overholdelse af fire måneders fristen.
- fokusering på yderligere inddragelse af barnet/den unge i egen sag.
- praksis omkring tre måneders opfølgning på iværksatte foranstaltninger sikres.

Implementering af Barnets Lov, der træder i kraft 1. januar 2024, indeholder blandt andet skærpede krav til inddragelse af barnet eller den unge i egen sag, hvorfor Familieafdelingen og UngeCentret allerede er i proces med henblik på handlinger herfor.

Familieafdelingen og UngeCentret har stor opmærksomhed på opfølgning af undersøgelsens resultater med henblik på juridisk overholdelse i sagerne.

Fagforvaltningen for Børn og Kultur samt Fagforvaltningen for Beskæftigelse, Teknik og Miljø foreslår, at Byrådet tager orienteringen til efterretning.

Personale

Ingen.

Beslutning

Handicaprådet tager orienteringen til efterretning.

Runa Friis Hansen var fraværende

Bilag

Børnesagsbarometret 2023

Bilag 2: Notat - Opgørelse resultater for Brønderslev Kommune

Punkt 5: Tilslutning til Solsikkeprogrammet

27.60.00-G01-3-23

Resume

Sagsforløb:HAR

Solsikkeprogrammet og solsikkensnoren er et initiativ, der sigter mod at øge opmærksomheden og forståelsen for mennesker med usynlige handicaps ved at tilbyde dem en diskret måde at signalere omgivelserne om deres behov for ekstra hensyntagen og støtte.

Sagsfremstilling

Ikke alle handicap er synlige. Nogle er usynlige, fx ordblindhed, psykiske sygdomme, autisme, ADHD, demenssygdomme, hjerneskade, talehandicap, synsnedsættelse, blindhed eller hørehandicap. At leve med et usynligt handicap kan gøre hverdagen mere krævende, men mange mennesker kan have svært ved at forstå de udfordringer, som mennesker med usynlige handicap møder i deres hverdag, simpelthen fordi udfordringerne ikke er synlige.

Solsikkensnoren er et internationalt symbol og sikrer blandt andet, at den der har et usynligt handicap ikke skal forklare sig eller behøver udtrykke, hvis et særligt behov for forståelse, tid eller tålmodighed opstår. For omgivelserne er snoren et redskab, der sender et tydeligt signal til omgivelserne, at personen kan have brug for mere tid, tålmodighed eller hjælp for at få en god og tryk oplevelse.

En lang række kommuner bakker op omkring Solsikkeprogrammet med f.eks gratis udlevering af solsikkensnoren på steder såsom biblioteker og borgerservice. Støttemedlemskaberne starter fra kr. 19.500, al afhængig af ambition og engagement.

Fagforvaltningen for Sundhed og Velfærd foreslår, at Handicaprådet drøfter om rådet vil anbefale at Brønderslev Kommune tilslutter sig Solsikkeprogrammet.

Personale

Ingen.

Beslutning

Handicaprådet ønsker at der bliver udbredt kendskab til solsikkensnoren.

Handicaprådet sender sagen videre til Social- Handicap og Sundhedsudvalget med anbefaling om at drøftelserne indgår i budgetdrøftelserne

Runa Friis Hansen var fraværende

Punkt 6: Orientering om proces på det specialiserede område

27.00.00-P00-1-23

Resume

Sagsforløb: HAR/BE/SHS/BS/ØK

Direktionen har besluttet at igangsætte et arbejde, der skal skabe bedre sammenhænge mellem børn, unge og voksne på det specialiserede område. Arbejdet er både af faglig karakter, så der i fremtiden arbejdes med samme faglige tilgang til borgene i de tre afdelinger, samt af økonomisk karakter således mulige rationaler i forbindelse med budget 2025-2027 afdækkes.

Sagen fremsendes til orientering.

Sagsfremstilling

Det specialiserede socialområde i Brønderslev Kommune er organiseret således, at det er spredt på tre forskellige direktørers ansvarsområder. Det betyder, at der er mange snitflader og sammenlignings-muligheder i udførelsen af de specialiserede socialopgaver, som potentielt kan skabe udfordringer for medarbejdere og borgere. Direktionen besluttede derfor i foråret 2023, at gennemføre en undersøgelse af hvilke forskelle der er i sagsbehandlingen på de tre områder, de forskellige områders grundsyn og arbejdsvilkår samt hvordan disse påvirker samarbejdet på tværs og borgernes oplevelse af de tildelte velfærdsydelser. Formålet med undersøgelsen var, at direktionen ville bidrage til udvikling af en fælles forståelse af og en fælles tilgang til praksis på socialområdet til gavn for både borgere og organisationen.

Mercuri Urval forestod på den baggrund en række interviews med medarbejdere og ledere i de tre afdelinger. Undersøgelsen viste, at der er nogle forskelle mellem afdelingerne, hvor særligt forskellige grundsyn og vilkår fremhæves. Der var et generelt ønske fra organisationen om, at direktionen skaber større klarhed på området for at sikre færre udfordringer mellem afdelingerne samt et ønske om at skabe en mere ensartet praksis til gavn for borgerne.

Direktionen har derfor igangsat en proces på det specialiserede område med det formål:

1. at skabe et fælles grundsyn i vores arbejde med borgerne
2. at skabe et mere ensartet serviceniveau
3. at skabe en fælles tilgang til brugen af interne og eksterne leverandører
4. at skabe bedre overgange mellem afdelingerne

Aktuelt arbejdes der i to spor:

- Skabelse af et fælles grundsyn der skal danne grundlag for det faglige arbejde på det specialiserede område i de 3 afdelinger. Det skal være med til at sikre at borgerne mødes ens i de tre afdelinger, og samtidig med danne grundlag for de bedst mulige overgange i borgerforløbene mellem afdelingerne. Dette arbejde er igangsat med deltagelse fra alle 3 områder og direktionen
- Udarbejdelse af en faglig og økonomisk analyse på forskellige faglige områder – i første omgang bostøtte og forebyggende foranstaltninger. Der er nedsat arbejdsgrupper på begge faglige områder, og arbejdsgrupperne understøttes af BDO i forhold til forskellige økonomiske data.

Løbende arbejdes der med forbedring af overgangene, men forventes også at få specielt fokus efter ”de 2 spor”.

Direktionen foreslår, at Handicaprådet tager orienteringen til efterretning.

Personale

Ingen.

Beslutning

Handicaprådet ønsker at blive inddraget i arbejdet i det fælles nye grundsyn og hvor det ellers kunne været relevant i processen. Handicaprådet har via de patientforeninger de repræsentere et stor kendskab til hvor der potentielt kan opstå problemer.

Handicaprådet tager orienteringen til efterretning.

Runa Friis Hansen var fraværende

Punkt 7: Fremtidig anvendelse af Stenumgård

82.03.00-G01-1-23

Resume

Sagsforløb: HAR/SHS/BE/BS/ØK

Brønderslev Kommune har ikke et tilbud til børn og unge med autismespektrumforstyrrelser, og det er vanskeligt at finde et velegnet tilbud, når der er behov for en plads.

Handicaprådet skal tage stilling til oprettelse af et tilbud til børn og unge med autismespektrumforstyrrelser på Stenumgård, samt at tomgangshuslejen og merudgifter indtil tilbuddet er rentabelt, dækkes af økonomiudvalget.

Sagsfremstilling

Nationalt og lokalt i Brønderslev Kommune opleves et stigende antal børn og unge, som bliver diagnosticeret med autismespektrumforstyrrelser og i flere tilfælde dertilhørende belastningsreaktioner. Brønderslev kommune har for nuværende ikke et internt tilbud for børn og unge med autismespektrumforstyrrelser. De nuværende opholdstilbud for børn og unge med autismespektrumforstyrrelser er ofte placeret med en stor geografisk distance fra Brønderslev Kommune og derfor langt fra børnenes og de unges familie og netværk.

Det vurderes samlet set fordelagtigt for kommunen at oprette og drifte et tilbud på børne- og ungeområdet. Sundhed og Velfærd foreslår derfor, at der oprettes et botilbud og aflastningspladser til børn og unge med autismespektrumforstyrrelser på Stenumgård. Målgruppen ligger ikke indenfor Sundhed og Velfærds normale område. Sundhed og Velfærd påtager sig gerne rollen som driftsherre på tilbuddet, men forventer ikke at have en økonomisk risiko ved etablering og drift af tilbuddet.

Der er i alt 10 tomme boliger, men grundet målgruppens kompleksitet skal der laves en vurdering af, hvor mange børn og unge, som tilbuddet kan rumme. Tilbuddet søges oprettet til to pladser med mulighed for op til seks pladser fremadrettet. Der må forventes en indfasning over nogle år, hvilket også var tilfældet, da autismetilbuddet for voksne blev etableret. Ved etablering af tilbuddet er planen, at tilbuddet åbner, når første borger er klar til at flytte ind.

Bygningen i Stenum er opdelt i to afdelinger med en adskilt gang. I den ene afdeling er Stenumgård, som er et botilbud for voksne med målgruppen borgere over 18 år med autismespektrumforstyrrelser. Med en fælles målgruppe, kan der forventes at blive skabt et sammenhængende fagligt miljø i huset, og der forventes mulighed for at være fælles ledelse.

Såfremt der træffes beslutning om etablering af tilbuddet, vil det kræve en investering fra Økonomiudvalget og Børn og Kultur og Beskæftigelse. Det foreslås, at Økonomiudvalget betaler tomgangshuslejen samt at Børn og Kultur samt Beskæftigelsesområdet friholdes for merudgifter ved opstart og etablering af tilbuddet. Ved oprettelse af tilbuddet, vil udgifterne til de enkelte forvaltninger være følgende:

	Økonomiudvalget (tomgangshusleje)	Børn og Kultur og Beskæftigelse
År 1, 1 plads	800.000 kr.	630.000 kr.

År 2, 2 pladser	700.000 kr.	230.000 kr.
År 3, 3 pladser	610.000 kr.	60.000 kr.
År 4, 4 pladser	530.000 kr.	-670.000 kr.

Tilbuddet vil ved oprettelse af fjerde plads have et forventet overskud. Perioden frem til at tilbuddet bliver økonomisk rentabelt afhænger af, hvor hurtigt tilbuddet bliver fyldt op. Herudover kan salg af pladser til andre kommuner ligeledes have betydning for, hvornår tilbuddet bliver økonomisk rentabelt.

Fagforvaltningen for Sundhed og Velfærd foreslår, at Økonomiudvalget godkender etablering af et tilbud for børn og unge med autismespektrumforstyrrelser, herunder at Økonomiudvalget dækker tomgangshuslejen og opstartsudgifter for Børn og Kultur samt Beskæftigelse i perioden frem til at tilbuddet er økonomisk rentabelt.

Personale

Ingen.

Økonomi

Økonomiafdelingen bemærker at afdelingen på Stenumgaard under alle omstændigheder kommer til at stå tom i løbet af 2023. Det betyder at der under alle omstændigheder vil være en tomgangshusleje medmindre bygningen anvendes til andre formål.

Ønskes der en model, som sikrer at Børn og Kultur samt Beskæftigelse friholdes indtil tilbuddet er økonomisk rentabelt, kunne det principbeslattes, at et evt. underskud på tilbuddet nulstilles med regnskabet i de første 2 år og at det herefter forudsættes, at tilbuddet er økonomisk rentabelt for kommunen.

Beslutning

Handicaprådet bakker op omkring etablering af et autismetilbud.

Runa Friis Hansen var freværende

Bilag

Stenumgård som tilbud for børn og unge med autismespektrumforstyrrelser

Punkt 8: Centrale udmeldinger om punktskrifts- og tegnsprogsindsatser

00.17.00-P27-2-23

Resume

Sagsforløb: HAR/SHS/BS/BE/BY

Central Udmelding til landets kommunalbestyrelser vedr. punktskriftindsatser til børn og unge med alvorlig synsnedsettelse, samt en Central Udmelding vedr. tegnsprogsindsatser til børn og unge med varigt høretab.

KKR Nordjylland har drøftet udkast til besvarelsene og har tilkendegivet, at disse anbefales godkendt i de nordjyske kommunalbestyrelser.

Kommunalbestyrelsernes behandling af de to besvarelser skal være færdig pr. 29. september 2023.

Sagsfremstilling

Baggrund

Social- og boligstyrelsen kan udsende Centrale Udmeldinger på målgrupper og særlige indsatser, hvor Social- og Boligstyrelsen vurderer, der er behov for øget koordination eller planlægning på tværs af kommuner eller regioner for at sikre det fornødne udbud af højt specialiserede indsatser og tilbud.

Social- og boligstyrelsen udsendte den 27. september 2022 en

- Central Udmelding til landets kommunalbestyrelser vedr. punktskriftindsatser til børn og unge med alvorlig synsnedsettelse,
- Central Udmelding vedr. tegnsprogsindsatser til børn og unge med varigt høretab.

Social- og boligstyrelsen udsendte de Centrale Udmeldinger vedr. punktskrift- og tegnsprogsindsatser til børn og unge, fordi de er bekymrede for, hvorvidt kommuner og regioner i tilstrækkelig grad koordinerer og samarbejder om at anvende og dermed opretholde det fornødne udbud af højt specialiserede punktskrift- og tegnsprogsindsatser.

Kommunalbestyrelserne i Region Nordjylland afreporterer i fællesskab på den Centrale Udmelding. Besvarelsene af de to centrale udmeldinger er udarbejdet med Den Administrative Styregruppe på Socialområdet, som styregruppe i samspil med fagfolk og embedsmænd.

De to centrale udmeldinger er fremsendt til kommunerne på samme tid og er meget enslydende i indhold og opbygning. Dette afspejler sig også i de to besvarelser, som er udfærdiget i samarbejde med de nordjyske kommuner.

Hovedkonklusioner

Punktskriftsindsatser

Målgruppen for højt specialiserede punktskriftindsatser i Nordjylland er relativt begrænset og er kraftigt reduceret i antal over en årrække.

I de tilfælde, hvor der er et barn i målgruppen, har kommunerne fokus på en helhedsorienteret tilgang, hvor der ses på det enkelte barns behov og forudsætninger for personlig og faglig udvikling med de synshandicap, som de måtte have. Der er udviklet en lang række af kompenserende digitale undervisningshjælpemidler, fx kan barnet tilknyttes Nota, hvorfra undervisningsmateriale kan tilgås auditivt. Anvendelse af punktskrift fordrer et vist kognitivt funktionsniveau, derfor er der børn med synshandicap, som ikke kommer til at kunne tilegne sig punktskrift.

Kommunerne italesætter et særligt tæt samarbejde med det regionale tilbud; Institut for Syn, Hørelse og Døvblindhed (ISHD), som central samarbejdspartner omkring de børn og unge, som har alvorligt synshandicap. Der sikres ligeledes altid et tæt samarbejde med barnets dag- eller skoletilbud omkring planlægning af optimalt læringsmiljø.

Der er stort fokus på videndeling og erfaringsudveksling på tværs af kommunerne og med eksterne samarbejdspartnere og kommunerne inddrager således altid højt specialiseret fagekspertise, hvor de kommunale tilbud og indsatser ikke har kompetencer in-house.

Kommunerne i Nordjylland er af den opfattelse, at den nuværende organisering af samarbejdet på tværs af regionens kommuner og det regionale kommunikationscenter er velfungerende. Der kan dog være ræson i at understøtte den lokale implementering af den vejledning og information, som PPR og specialindsatser leverer i skoler og dagtilbud.

Tegnsprogsindsatser

De nordjyske kommuner melder tilbage, at målgruppen, der har brug for højt specialiserede tegnsprogsindsatser som primær kommunikationsform, er i Nordjylland meget begrænset og er reduceret betydeligt over en årrække.

Kommunerne har fokus på en helhedsorienteret tilgang til borgerne i målgruppen i de tilfælde, hvor der er brug for specialiseret understøttelse. Dette, med fokus på det enkelte barns behov og forudsætninger for personlig og faglig udvikling med det høretab, som de måtte have.

Kommunerne bemærker et særligt tæt samarbejde med audiologisk ambulatorium, samt de regionale tilbud Center for Døvblindhed og Høretab (CDH) og Institut for Syn- Hørelse og Døvblindhed (ISHD) omkring målgruppen i de tilfælde, hvor der er behov for særskilt konsulentbistand ift. høretab, herunder evt. behov for tegnsprogsundervisning. Skoledagtilbud inddrages altid, hvis barnet er indskrevet i sådanne tilbud. Her følger audiologopæder og konsulenter fra f.eks. VISO, ISHD og CDH, barnet for at sikre den mest optimale støtte.

Kommunerne i Nordjylland er af den opfattelse, at den nuværende organisering af samarbejdet på tværs af regionens kommuner og det regionale kommunikationscenter er velfungerende. Der kan dog være ræson i at understøtte den lokale implementering af den vejledning og information, som PPR og specialindsatser leverer i skoler og dagtilbud.

Den videre proces

Socialstyrelsen vil, på baggrund af besvarelserne fra de fem rammeaftalesamarbejder, vurdere den aktuelle indsats for arbejdet med målgrupperne, samt vurdere kommunernes forslag til fremadrettede indsatser.

Hvis Socialstyrelsen vurderer, at kommunernes tilbagemeldinger ikke er fagligt tilstrækkelige, vil Socialstyrelsen gå i dialog med kommunerne herom.

Socialstyrelsen kan give et driftspålæg, hvis ikke der, på baggrund af dialogen, findes en fagligt tilstrækkelig løsning. Et driftspålæg indebærer, at en kommune eller en region pålægges et driftsansvar for at opretholde eller videreføre et tilbud, og tilbudsstrukturen på området fastlægges dermed af Socialstyrelsen. Formålet er at sikre, at den rette viden og kompetencer er til stede over for bestemte målgrupper.

Fagforvaltningen for Sundhed og Velfærd foreslår, at

- Byrådet godkender besvarelse vedrørende central udmelding punktskriftindsatser til børn og unge med alvorlig synsnedsættelse.
- Byrådet godkender besvarelse vedrørende central udmelding tegnsprogsindsatser til børn og unge med varigt høretab.

Personale

Ingen.

Beslutning

Handicaprådet følgende kommentar til udkast til høringssvar:

Handicaprådet er betænkelige ved at punktskrift i meget høj grad bliver erstattet med lydbøger.

Børn med medfødt synshandicap har også ret til et skriftsspørg på lige fod med andre. Hvis ikke børn og unge har lært punktskrift kan de blandt andet blive afskåret fra at tage noter via punktskrift under f.eks uddannelse mens de lytter til fag- og eller lærebogen. Handicaprådet ønsker at denne betragtning bliver indarbejdet i det samlede høringssvar.

Runa Friis Hansen var fraværende.

Bilag

Besvarelse af Central udmelding - Tegnsprogsindsatser til børn og unge med varigt høretab

Besvarelse af Central udmelding - Punktskriftsindsatser til børn og unge med alvorlig synsnedsættelse

Central udmelding - Tegnsprogsindsatser til børn og unge med et varigt høretab

Central udmelding - Punktskriftindsatser til børn og unge med alvorlig synsnedsættelse

Tidsplan

Punkt 9: Nyt fra Midtbyråd

00.22.04-P35-29-21

Resume

Sagsforløb: HAR

Sagsfremstilling

Orientering om nyt fra Midtbyråd.

Personale

Ingen.

Beslutning

Spørgsmål angående ændringer i Hjallerup. Benn Erik tager det med tilbage til forvaltningen.

Benn Erik sætte en sag på til næste møde om processen.

Runa Friis Hansen var fraværende.

Punkt 10: Nyt fra Lokal- og regional arbejdsmarkedsråd

00.22.04-P35-29-21

Resume

Sagsforløb: HAR

Sagsfremstilling

Nyt fra Det Lokale Arbejdsmarkedsforum (LAF) og Det Regionale Arbejdsmarkedsråd (RAR).

Personale

Ingen.

Beslutning

Trine gav orientering

Runa Friis Hansen var fraværende.

Punkt 11: Eventuelt

00.22.04-P35-29-21

Resume

Sagsforløb: HAR

Sagsfremstilling

Eventuelt.

Personale

Ingen.

Beslutning

Punkter til næste møde:

- Punkt fra teknik og miljø omkring proces.
- Status på sundhedstjek på socialområdet

Runa Friis Hansen var fraværende.

Punkt 12: Godkendelse af beslutningsprotokol

00.22.04-P35-29-21

Resume

Sagsforløb: HAR

Sagsfremstilling

Godkendelse af beslutningsprotokol.

Personale

Ingen.

Beslutning

Godkendt.